

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

NR
46

AGENCJA
RYNKU ROLNEGO

MINISTERSTWO ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

RYNEK DROBIU I JAJ

stan i perspektywy

P Ó Ł R O C Z N I K

CZASOPISMO UKAZUJE SIĘ OD 1992 ROKU

ISSN 1231-255X

ANALIZY RYNKOWE

Redaktor naczelny
Jadwiga Seremak-Bulge

WRZESIEŃ 2014

RADA PROGRAMOWA ROLNICZYCH ANALIZ EKONOMICZNYCH:

Maria Zwolińska (przewodnicząca)
Stanisław Stańko (wiceprzewodniczący)
Jadwiga Seremak-Bulge (redaktor naczelny)
Piotr Szajner (sekretarz redakcji)
Tadeusz Chrościcki
Bogumiła Kasperowicz
Krystyna Świetlik
Iwona Szczepaniak
Marzena Trajer
Barbara Domaszewicz

KOMITET REDAKCYJNY:

Maria Zwolińska, Andrzej Kowalski, Jadwiga Seremak-Bulge, Piotr Szajner, Marzena Trajer,
Ewa Machowina

REDAKTOR RYNKU DROBIU:

Grzegorz Dybowski

Czasopismo przygotowano w Zakładzie Badań Rynkowych IERiGŻ-PIB
Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
Kierownik Zakładu – Piotr Szajner
SKŁAD I DRUK: Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB
NAKŁAD: 1170 egz. Ark. wyd. 4,09

Przy publikowaniu fragmentów analizy oraz informacji i danych liczbowych prosimy o podanie źródła

Spis treści

Reasumpcja	3
Summary	4
I. Uwarunkowania makroekonomiczne <i>mgr Tadeusz Chrościcki</i>	6
II. Mięso drobiowe	7
1. Podaż <i>dr Grzegorz Dybowski</i>	7
2. Przetwórstwo <i>dr Grzegorz Dybowski, dr Dorota Pasińska</i>	10
3. Handel zagraniczny <i>dr Dorota Pasińska</i>	13
4. Popyt <i>dr hab. Krystyna Świetlik, prof. nadzw. IERiGŻ-PIB</i>	16
5. Działania ARR na rynku drobiu <i>mgr inż. Jolanta Kossakowska</i>	24
III. Jaja	26
1. Podaż <i>dr Grzegorz Dybowski</i>	26
2. Przetwórstwo <i>dr Grzegorz Dybowski</i>	29
3. Handel zagraniczny <i>dr Dorota Pasińska</i>	30
4. Popyt <i>dr hab. Krystyna Świetlik, prof. nadzw. IERiGŻ-PIB</i>	33
Aneks	36

Przewiduje się, że w 2014 roku produkcja mięsa drobiowego wzrośnie do ok. 2190 tys. ton, tj. o 10% w relacji do roku poprzedniego i po raz pierwszy przekroczy poziom 2 mln ton. Będzie to dynamika niemal trzykrotnie silniejsza niż w 2013 roku. Import tego mięsa zmniejszy się do ok. 37 tys. ton, tj. o 7,5%. Eksport będzie o ok. 15% większy i wyniesie 676 tys. ton. Przyrost podaży wynoszący ok. 197 tys. ton w 45% przeznaczony będzie na pokrycie zwiększonego eksportu. Około 55% tego przyrostu zwiększy podaż mięsa drobiowego na rynku krajowym. Udział importu w konsumpcji obniży się do 2,4%, a eksportu w produkcji wzrośnie do 31%.

Pogłębia się, silne już w poprzednich latach, uzależnienie koniunktury na wewnętrznym rynku od możliwości wzrostu sprzedaży zagranicznej. Jednocześnie podstawą przewagi konkurencyjnej, przede wszystkim na jednolitym rynku europejskim, jest nadal korzystna różnica cen. Mimo dywersyfikowania rynków zbytu, większość eksportu trafia nadal na rynek unijny.

Wysoki poziom uprzemysłowienia ubojów drobiu powoduje, że zmniejszają się obroty targowiskowe, a poziom samozaopatrzenia praktycznie się nie zmienia. Tak jest również w 2014 roku. Rośnie udział kurcząt w strukturze produkcji drobiu rzeźnego, kosztem produkcji indyków, która rośnie wolniej niż całego drobiu.

Niższe w br. niż w roku poprzednim ceny przemysłowych mieszanek paszowych przyczyniły się do poprawy opłacalności chowu drobiu rzeźnego, mimo spadku przeciętnych cen skupu kurcząt i nieznacznego tylko wzrostu cen skupu indyków. Relacje cenowe drób/pasza są w br. wyższe niż przed rokiem i kształtują się znacznie powyżej prognozy rentowności produkcji. Jeśli ceny pasz utrzymają się na obecnym, niższym poziomie, na co wskazują dobre zbiory surowców roślinnych, rynek będzie się stabilizował. Sprzyjać temu będzie również przewidywany rozwój sytuacji popytowo-podażowej na rynku unijnym.

Według aktualnych prognoz, produkcja mięsa drobiowego zwiększy się w pierwszej połowie 2015 roku o 6-7% w porównaniu z analogicznym okresem 2014 roku i wyniesie ok. 1110 tys. ton. Sprzedaż zagraniczna wzrośnie o 10%, podobnie jak import, a zużycie wewnętrzne o ok. 5%. Dynamika konsumpcji będzie więc o połowę słabsza niż eksportu.

W pierwszym półroczu br. znacząco poprawiła się przeciętna sytuacja finansowa branży drobiarskiej. Ponad 89% firm generowało zysk, a wskaźnik rentowności sprzedaży po opodatkowaniu kształtował się na wysokim poziomie 3,82%. Taki wzrost rentowności sprzyjał działalności inwestycyjnej przedsiębiorstw. Stopa inwestowania wyniosła 1,28, a wskaźnik akumulowania środków własnych 5,1%. Poprawiła się zdolność firm drobiarskich do regulowania bieżących zobowiązań. Świadczy o tym wzrost współczynnika bieżącej płynności finansowej do poziomu 1,33.

Lepsza była też pozycja przemysłu drobiarskiego względem przemysłu spożywczego i mięsnego, mierzona poziomem rentowności sprzedaży netto. Branża drobiarska dorównała niemal pod tym względem przemysłowi spożywczemu, natomiast znacząco wyprzedziła przemysł mięsny, co jest odwróceniem dotychczasowych proporcji.

Rosną obroty handlu zagranicznego drobiem. Dodatnie saldo zwiększyło się w pierwszej połowie 2014 roku o prawie 18% w ujęciu wartościowym i to mimo trzykrotnie wyższej dynamiki wzrostu cen importowych niż eksportowych. Sprzedaż zagraniczna o 15% przewyższyła poziom z roku poprzedniego a import o ok. 8%. Udział jednolitego rynku europejskiego w całym polskim eksporcie drobiu wyniósł 83%. O 13% zwiększył się eksport na rynki pozaunijne, natomiast do WNP obniżył się o 35%. Warto zauważyć, że stało się to jeszcze przed wprowadzeniem przez Rosję embarga na import z Unii Europejskiej. Ze względu na mały

udział tego kraju w polskim eksporcie drobiu (w 2013 roku tylko 1,6%), embargo rosyjskie nie będzie miało większego wpływu na rozwój branży drobiarskiej.

Przewiduje się, że w całym 2014 roku eksport drobiu z Polski może być o ok. 15% większy niż przed rokiem a import o ok. 7,5% mniejszy. W pierwszej połowie 2015 roku wzrost eksportu wyniesie prawdopodobnie ok. 9%, a importu ok. 11% w porównaniu z pierwszym półroczem 2014 roku.

Od początku br. rosną ceny detaliczne mięsa drobiowego. Drób podrożał względem mięsa czerwonego, a także względem innych produktów będących źródłem białka zwierzęcego. Mimo to, w okresie pierwszych ośmiu miesięcy br. mięso kurcząt było średnio o 2,4% tańsze niż w analogicznym okresie 2013 roku. Przewiduje się nieznaczny spadek cen drobiu pod koniec br., ale ich średni roczny poziom będzie zbliżony do notowanego w 2013 roku. Niewielki spadek cen detalicznych przewidywany jest również w pierwszym półroczu 2015 roku.

Konsumpcja mięsa drobiowego zwiększyła się w 2013 roku do 26,5 kg na mieszkańca, tj. o 1,5%, podczas gdy całkowite spożycie mięsa zmalało o 4,9%. W rezultacie udział drobiu w konsumpcji mięsa wzrósł do 39,3%. W br. spożycie drobiu zwiększy się w podobnej skali i wyniesie 26,9 kg na mieszkańca. W 2015 roku dynamika tego wzrostu może być mniejsza – ok. 1% (27,2 kg).

Wzrostowej tendencji spożycia bilansowego towarzyszył niewielki jego spadek w gospodarstwach domowych. W 2013 roku konsumpcja mięsa drobiowego była tam o 0,7% mniejsza niż przed rokiem a wędlin drobiowych o 5%. W pierwszym kwartale br. spożycie wędlin nie zmieniło się, ale mięsa obniżyło o 2,6%, przy spadku konsumpcji całego mięsa o 5,7%.

Produkcja jaj spożywczych wzrosła w 2013 roku o 5,6%, do 506 tys. ton. Nadal jednak była mniejsza niż przed przemysłową wymianą klatek. Bardzo wysokie ceny jaj w 2012 roku, mimo ich późniejszego spadku, przyczyniły się do silnej redukcji krajowego ich zużycia. Do 41,5% zwiększył się natomiast udział eksportu w produkcji jaj konsumpcyjnych.

W 2014 roku przewiduje się niewielki wzrost tej produkcji do ok. 520 tys. ton. W dalszym ciągu będzie to poziom niższy niż przed 2012 rokiem. Maleje liczebność kur nosek. Zwiększa się natomiast przeciętna ich nieśność, co jest podstawowym czynnikiem sprawczym wzrostu produkcji jaj. Niski, mimo niewielkiego wzrostu, poziom wewnętrznego zużycia powoduje, że rośnie znaczenie eksportu. Przewiduje się dalszy wzrost sprzedaży zagranicznej (o 9,5%), co zwiększy jej udział w produkcji jaj w br. do ponad 44%.

Opłacalność produkcji jaj konsumpcyjnych była w okresie pierwszych siedmiu miesięcy br. zbliżona do poziomu ubiegłorocznego, ale niższa niż w 2010 roku. Tańszymi paszom towarzyszył bowiem spadek cen uzyskiwanych przez producentów jaj. Jego dynamika

wyprzedzała tempo spadku cen detalicznych i cen jaj sprzedawanych przez zakłady pakujące.

Handel zagraniczny jajami konsumpcyjnymi i ich przetworami znajdował się w 2013 roku pod silnym wpływem znacznych obniżek cen w obrotach międzynarodowych. Ceny eksportowe jaj spadły o 25% a przetworów z jaj o 11%. Ceny w imporcie były niższe o odpowiednio: 20% i 16%. Znalazło to odzwierciedlenie w różnokierunkowej dynamice rozwoju obrotów handlowych w ujęciu ilościowym i wartościowym. Ok. 96% sprzedaży zagranicznej realizowano na rynku unijnym. Wartość importu wzrosła o 18%, a eksportu zmalała o 12%. W konsekwencji w 2013 roku pogorszyło się dodatnie saldo handlu zagranicznego jajami i ich przetworami.

Przewiduje się, że w drugiej połowie br. spadkowa tendencja cen tych produktów w handlu zagranicznym zostanie zahamowana. W całym 2014 roku eksport jaj konsumpcyjnych i ich przetworów zwiększy się o ok. 8%, natomiast import będzie nieco mniejszy niż w 2013 roku. Dodatkowo saldo obrotów zagranicznych wzrośnie o ok. 5%.

W 2013 roku miał miejsce spadek cen detalicznych jaj, po silnym ich wzroście w roku poprzednim. Przeciętny poziom tych cen obniżył się o 6,7%, podczas gdy w 2012 roku wzrósł o prawie 32%. Jaja potaniały w relacji do innych produktów spożywczych. Od grudnia 2013 roku do sierpnia br. ceny detaliczne jaj spadły o 2,4% i w sierpniu były o 3,2% niższe niż przed rokiem. Oznacza to spowolnienie dotychczasowej dynamiki spadkowej cen. Przewiduje się, że w br. przeciętny roczny ich poziom będzie o 2-3% niższy niż w 2013 roku.

Niższe ceny detaliczne jaj przyczyniły się do wzrostu ich konsumpcji w 2013 roku do 148 sztuk na mieszkańca. Przewiduje się, że w 2014 roku bilansowe spożycie może wzrosnąć do 152 sztuk, tj. o 2,7% w porównaniu z 2013 rokiem. Wzrostowa tendencja konsumpcji powinna utrzymać się także w 2015 roku.

Podobnie jak w przypadku drobiu, również konsumpcja jaj w gospodarstwach domowych wykazywała w 2013 roku spadek. Była ona o 1,9% mniejsza niż w 2012 roku, a nominalne wydatki gospodarstw domowych na zakup jaj zmniejszyły się o 7,2%.

SUMMARY

It is forecast that in 2014 the poultry meat production will grow to ca. 2,190 thousand tons, i.e. by 10% against last year and it will exceed the level of 2 million tons for the first time ever. This growth dynamics will be almost threefold stronger than in 2013. Poultry meat import will drop to ca. 37 thousand tons, i.e. by 7.5% and export will be higher by ca. 15%, i.e. it will amount to 676 thousand tons. Increase in supply amounting to ca. 197 thousand tons will cover the increased export to 45%. Approximately 55% of the growth will increase the supply of poultry meat to the domestic market. The share of import in consumption will drop to 2.4%, and of export in production – to 31%.

The previously strong dependence of the internal market's economic situation on the growth opportunities of foreign sales strengthens even more.

At the same time, the favourable price difference is still the basis for the competitive advantage, primarily on the single European market. Despite diversification of the outlet markets most of the export still goes to the EU market.

The high level of industrialisation of poultry slaughter processes reduces the marketplace turnover, and the level of self-supply practically remains unchanged. This is the case also in 2014. The share of chickens in the structure of production of poultry for fattening increases at the expense of turkey production, which grows slower than the production of poultry in total.

The prices of industrial compound feed, lower this year than the last year, contributed to better profitability of rearing poultry for fattening, despite the

drop in average prices of buying-in of chickens and only a slight increase in the prices of buying-in of turkeys. This year, the price relations poultry/feed are higher than the last year and are way above the production profitability level. If the prices of feed remain at the present, lower level, which is indicated by good crop of plant materials, the market will stabilise. This will be supported also by the expected development of the demand-supply situation on the EU market.

According to the current forecasts, the poultry meat production will increase by 6-7% in the first half of 2015 against a similar period in 2014, and it will amount to 1,110 thousand tons. Foreign sales will increase by 10%, just like import, and internal consumption by ca. 5%. The consumption growth rate will be thus weaker than that of export by half.

In the first six months of this year the average financial situation of the poultry industry has improved greatly. Over 89% of companies generated profit and the return on sales indicator after taxation was at a high level of 3.82%. Such a growth in profitability favoured investment activities of enterprises. The investment rate was 1.28 and indicator of accumulation of own resources – 5.1%. The ability of poultry companies to regulate current liabilities has improved. This is evidenced by a growth in the indicator of current financial liquidity to the level of 1.33.

The situation of the poultry industry against the food and meat industries, measured with the level of net profit margin, was also better. The poultry industry almost matched in this regard the food industry, while it was significantly ahead of the meat industry which reverses the current proportions.

The foreign trade in poultry is on the raise. In the first half of 2014, the positive balance has increased by almost 18% in terms of value and despite the threefold higher growth rate of import than export prices. Foreign sales exceeded the last year's level by 15% and import by ca. 8%. The share of single European market in the Polish export in total was 83%. The export to non-EU markets increased by 13% and to CIS dropped by 35%. It should be noted that this happened before the introduction of the Russian embargo on import from the EU. Given a small share of the country in the Polish poultry export (in 2013 it was only 1.6%), the Russian embargo will have no greater impact on the development of poultry industry.

It is expected that in the entire 2014 the export of poultry from Poland may amount to ca. 15% more than last year and import by ca. 7.5% less. In the first half of 2015, the growth in export will probably amount to ca. 9% and import to ca. 11% against the first half of 2014.

From the beginning of this year the retail prices of poultry meat are on the raise. The price of poultry has increased against red meat and also against other products being the source of animal protein. Despite that in the first eight months of this year the chicken meat was on average by 2.4% cheaper than in a similar

period of 2013. At the end of this year, a slight decrease in poultry prices is forecast, but their average annual level will be similar to that noted in 2013. A slight decrease in retail prices is also forecast for the first half of 2015.

Poultry meat consumption increased in 2013 to 26.5 kg per capita, i.e. by 1.5%, while overall meat consumption dropped by 4.9%. As a result the share of poultry in meat consumption increased to 39.3%. This year, poultry consumption will increase to a similar extent and it will amount to 26.9 kg per capita. In 2015, the dynamics of this growth may be lower – by ca. 1% (27.2 kg).

The growing trend in balance sheet consumption was accompanied by its slight drop for households. In 2013, poultry meat consumption was there by 0.7% lower than last year and poultry cooked meats by 5%. In the first quarter of this year consumption of cooked meats remained the same, but consumption of meat decreased by 2.6%, while consumption of meat in total dropped by 5.7%.

In 2013, the production of table eggs increased by 5.6% to 506 thousand tons. But it was still lower than before the obligatory exchange of cages. Very high prices of eggs in 2012, despite their drop later on, contributed to a strong reduction in their domestic consumption. The share of export in production of eggs for consumption increased to 41.5%.

In 2014, a slight increase in the production is forecast to the level of ca. 520 thousand tons. This level will be still lower than before 2012. The number of laying hens drops. But their average egg yield increases, which is the basic causative factor of an increase in egg production. The low, despite a slight increase, level of internal consumption causes a growth in export significance. Further increase in foreign sales is expected (by 9.5%) which will increase its share in the production of eggs, this year, to over 44%.

In the first seven months of this year the profitability of production of eggs for consumption was similar to the level noted last year, but lower than in 2010. This was because the lower prices of feed were accompanied by a drop in the prices

obtained by egg producers. Its dynamics exceeded the pace of drop in retail prices and prices of eggs sold by packers.

In 2013, foreign trade in eggs for consumption and their products was under a strong influence of significant price decreases in international trade. Export prices of eggs dropped by 25% and egg products by 11%. Import prices were lower by, respectively: 20% and 16%. This was reflected in the multi-directional dynamics of development of trade in terms of quantity and value. Approximately 96% of foreign sales was executed on the EU market. The import value increased by 18% and the export value decreased by 12%. As a result in 2013 the positive balance of foreign trade in eggs and their products deteriorated.

It is expected that the dropping trend for prices of these products in foreign trade will be stopped in the second half of this year. In the entire 2014 export of eggs for consumption and egg products will increase by ca. 8%, while import will be slightly lower than in 2013. The positive balance of foreign trade will increase by ca. 5%.

In 2013, the retail prices of eggs dropped after their strong increase a year before. The average level of these prices decreased by 6.7% while in 2012 it increased by nearly 32%. The prices of eggs dropped as compared to other food products. From December 2013 to August this year, the retail prices of eggs dropped by 2.4% and in August they were by 3.2% lower than a year before. This means a slowdown in the former dynamics of price decreases. It is forecast that this year their average annual level will be by 2-3% lower than in 2013.

In 2013, lower retail prices of eggs contributed to the increase in their consumption to the level of 148 eggs per capita. It is forecast that in 2014 the balance sheet consumption may increase to 152 eggs, i.e. by 2.7% as compared to 2013. The increasing trend in consumption should hold also in 2015.

In 2013, just like in case of poultry also consumption of eggs in households noted a drop. It was by 1.9% lower than in 2012, and nominal expenses of households for purchase of eggs dropped by 7.2%.

WARUNKI PRENUMERATY

Prenumerata realizowana przez Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB.

Zamówienia na prenumeratę w wersji papierowej i na e-wydania można składać bezpośrednio na stronie <http://ierigz.waw.pl/publikacje>.

Ewentualne pytania prosimy kierować na adres e-mail: dw@ierigz.waw.pl lub kontaktując się telefonicznie – Barbara Walkiewicz, tel.: 22 50 54 685 lub faks: 22 50 54 636 w godzinach 8:00-16:00.

Prenumeratę i sprzedaż pojedynczych egzemplarzy prowadzi Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB, 00-002 Warszawa, ul. Świętokrzyska 20 (wejście od ul. Szkolnej 2/4) pokój numer 3.

Prenumerata roczna 2 egz. w 2014 r.:

– wersja papierowa/wersja elektroniczna – 42 zł.

Zamówienia na prenumeratę wraz z dowodem wpłaty prosimy przysyłać na adres:

- Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy, Dział Wydawnictw, ul. Świętokrzyska 20
- e-mail: dw@ierigz.waw.pl

Przedpłaty na prenumeratę należy wpłacać na konto Instytutu:
PEKAO S.A. IV O/Warszawa nr 68 1240 1053 1111 0010 1493 6433

W tytule przelewu prosimy podać tytuł analizy i jej numer.

Druk i usługi poligraficzne dostosowane do Twoich potrzeb!

Wykorzystujemy nowoczesne systemy druku cyfrowego dające wierne odwzorowanie obrazu, pozwalające w krótkim czasie na druk czarno-białych i barwnych materiałów w najwyższej jakości.

W naszej ofercie znajdują Państwo **usługi drukarni** (wizytówki, ulotki, papiery firmowe, foldery, broszury, książki, gazetki reklamowe, plakaty, materiały szkoleniowe, nadruki na kopertach, widokówki, zaproszenia, identyfikatory, dyplomy, etykiety, naklejki) jak i cały wachlarz **usług introligatorskich**.

Zaproponujemy indywidualną wycenę i dobór najlepszej techniki wydruku, aby otrzymany finalny produkt cechował się najlepszą jakością i atrakcyjną ceną.

Zapraszamy do korzystania z naszych usług

Dział Wydawnictw
ul. Szkolna 2/4

tel. (22) 50 54 520, (22) 50 54 430
fax (22) 50 54 636, e-mail: dw@ierigz.waw.pl

Prenumerata Analizy (2 zeszyty) w 2014 roku wynosi 42 zł.
Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować do Działu Wydawnictw Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego, ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa. Tel.: (22) 505-46-85, faks: 505-46-36
e-mail: dw@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>